

บทที่ 2

โครงสร้างและระบบการบริหารเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นกรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีฝ่ายวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารเงินทุนวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพและโครงสร้างการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัยฯ จากรายงานกิจกรรมวิจัย คู่มือการวิจัย ระเบียบการวิจัย เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่สามารถค้นคว้าได้ ตลอดจนสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินทุนวิจัย

ประวัติความเป็นมาของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 คณะจารย์ในมหาวิทยาลัยเกิดการตื่นตัวแสดงความ เป็นห่วงในมาตรฐานทางวิชาการของมหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ.2512 ได้จัดการประชุม สัมมนาเรื่อง "วิกฤติการณ์ทางวิชาการ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ทำให้มีการเพิ่มความสำคัญ แก่กิจกรรมการวิจัยมากขึ้น ผู้บริหารได้พยายามที่จะสร้างฐานความสามารถในการวิจัยขึ้น และ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2523 สภาคณาจารย์ได้เสนอต่อสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้มีการ จัดตั้งฝ่ายวิจัยฯ ขึ้นในสำนักงานอธิการบดี โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบ จากนั้น กิจกรรมวิจัยได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยมีจุดเด่นที่สำคัญคือการจัดให้มีระบบการวิจัยในระดับ มหาวิทยาลัยและระดับคณะ โดยเน้นที่การจัดให้มีทิศทางการวิจัย สร้างเกณฑ์การพิจารณาจัดสรร ทุน เกณฑ์การติดตาม ประเมินผล และประกันคุณภาพของงานวิจัย

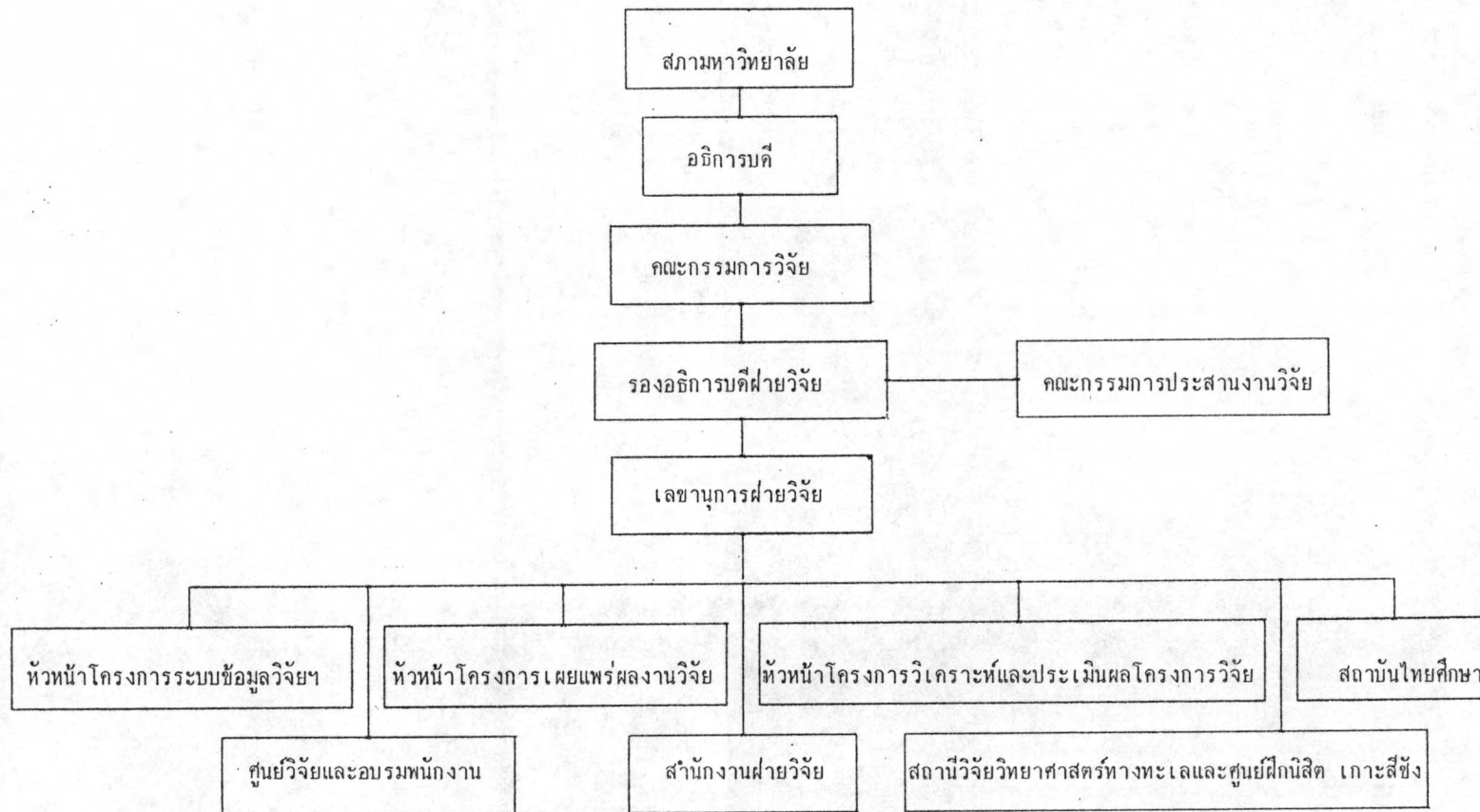
อำนาจหน้าที่และการจัดองค์กรของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณจากแหล่งทุนต่าง ๆ ให้กับอาจารย์และข้าราชการ ในมหาวิทยาลัย และเป็นศูนย์กลางในการบริหารงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยเป็นผู้บริหารสูงสุด และประกอบด้วยคณะกรรมการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

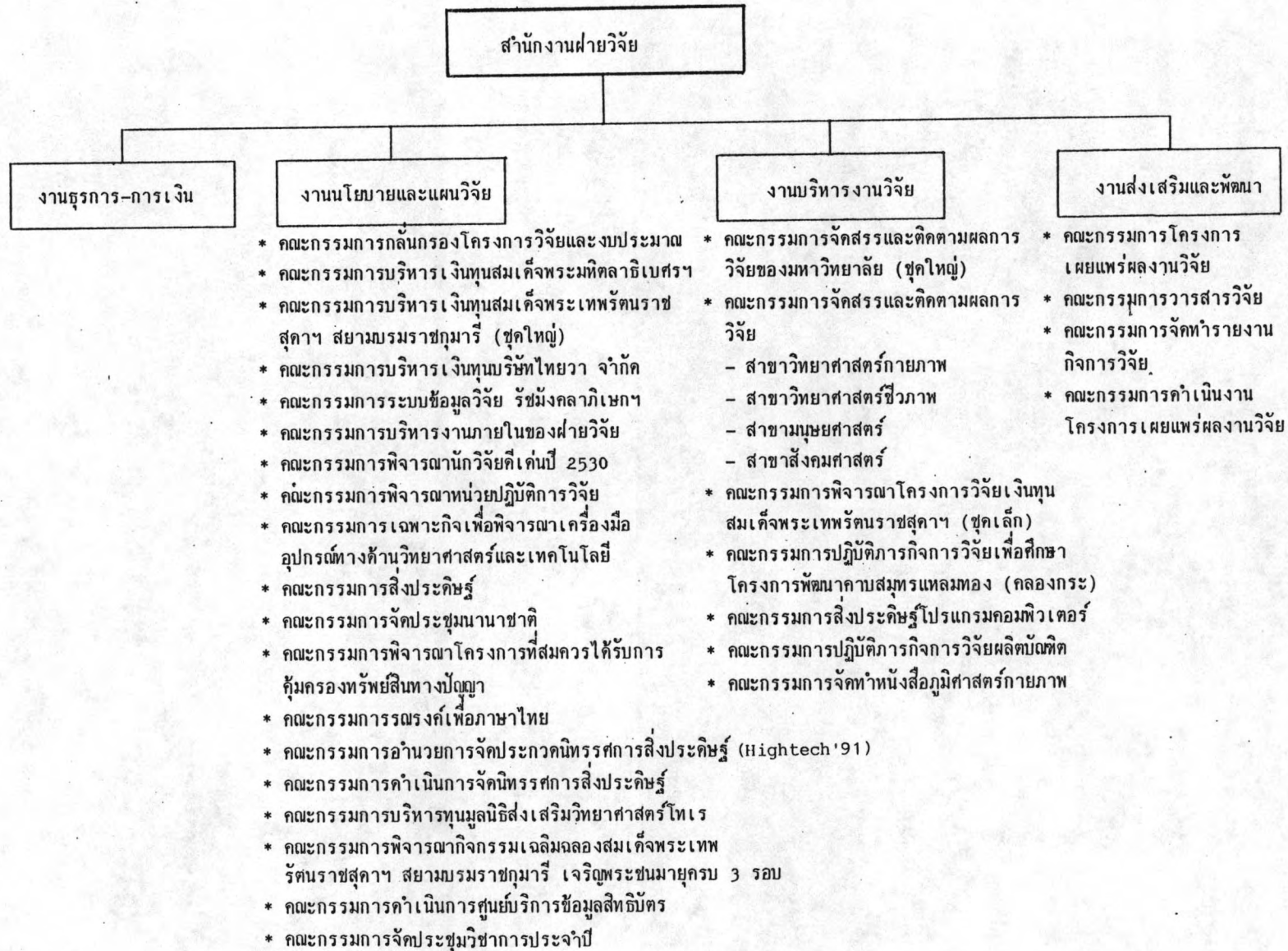
1. คณะกรรมการวิจัย
2. คณะกรรมการประสานงานวิจัย
3. คณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยของมหาวิทยาลัย
4. คณะกรรมการพิจารณาถ่วงดุลโครงการวิจัยและงบประมาณ
5. คณะกรรมการเงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
6. คณะกรรมการหน่วยปฏิบัติการวิจัย
7. คณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัย
8. คณะกรรมการโครงการสิ่งประดิษฐ์
9. คณะกรรมการบริหารเงินทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทุกคณะกรรมการจะมีขั้นตอนในการพิจารณาโครงการวิจัยคล้าย ๆ กัน (6)

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงการบริหารงานของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (7)

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิแสดงหน่วยงานในสำนักงานฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (7)

แหล่งทุนต่าง ๆ ของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจุบันคณาจารย์และนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจที่จะดำเนินการวิจัยเพิ่มขึ้น และมีแหล่งทุนวิจัยหลายแหล่งที่คณาจารย์และนักวิจัยสามารถขอทุนวิจัยได้ แต่ละแหล่งทุนมีจุดประสงค์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีระเบียบและหลักเกณฑ์บางประการที่นักวิจัยจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อมิให้เกิดปัญหายุ่งยากมาสู่นักวิจัยได้ภายหลัง จึงได้รวบรวมข้อมูลที่ฝ่ายวิจัยรับผิดชอบ แยกตามแหล่งทุน (4) ซึ่งแหล่งทุนที่ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับผิดชอบอยู่มีดังนี้

1. เงินทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช
2. เงินทุนอุดหนุนโครงการสิ่งประดิษฐ์
3. เงินทุนอุดหนุนเพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการ
4. เงินทุนอุดหนุนโครงการเร่งด่วนและนาร่อง
5. เงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
6. เงินทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
7. เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน
8. แหล่งทุนภายนอก
  - 8.1 โครงการมหาวิทยาลัย (อีสานเขียว)
  - 8.2 เงินทุนวิจัยมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย (Toray Science Foundation)
  - 8.3 เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากกระทรวงวิทยาศาสตร์
  - 8.4 เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - 8.5 เงินทุนบริษัทไทยวา จำกัด (เงินทุนไทยวาเพื่อพัฒนาคุณภาพอาหาร) (6)

1. เงินทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช

1.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2514 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยที่มุ่งการสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชา โครงการวิจัยที่ได้รับการส่งเสริมแบ่งเป็น 4 สาขาวิชาคือ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ โดยแบ่งลักษณะโครงการวิจัยและเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัยออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1.1.1 โครงการวิจัยประเภท ก

หมายถึงโครงการวิจัยที่ต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี เงินสนับสนุนโครงการละไม่เกิน 100,000 บาท

1.1.2 โครงการวิจัยประเภท ข

หมายถึงโครงการวิจัยที่มีความต่อเนื่อง แต่ต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 3 ปี ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอรับการสนับสนุนต่อไปทุกปี หากการดำเนินการวิจัยที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายอาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนในปีที่ 2 หรือปีที่ 3 เงินสนับสนุนโครงการละไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี

1.1.3 โครงการวิจัยประเภท ค

หมายถึงโครงการวิจัยที่รื่องที่จะต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี เงินสนับสนุนโครงการละไม่เกิน 50,000 บาท

1.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช จะเปิดรับสมัครปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 คือเดือนมิถุนายน ครั้งที่ 2 คือเดือนธันวาคม ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำ (ยกเว้นอาจารย์ประจำของคณะแพทยศาสตร์) หรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขา เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก และจัดอันดับโครงการวิจัยในแต่ละสาขา พร้อมทั้งจำนวนเงินที่สมควรได้รับการจัดสรรให้แก่โครงการเสนอต่อคณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยของมหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติและนำเสนอที่ประชุมคณบดีเพื่อทราบต่อไป

1.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันที่ประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน (ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534 เป็นต้นไป จะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 2 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน) เมื่อผู้วิจัยมาทำสัญญาแล้ว คณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขา ทำหน้าที่เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย เพื่อให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยแต่ละโครงการ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ทำหน้าที่เสมือนตัวแทนของคณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขาโดยติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย แล้วนำเสนอให้คณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขาพิจารณาต่อไป และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 4 เดือนจนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยรับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

1.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ และผู้วิจัยมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาเงินสมนาคุณ ถ้าผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัย ที่ไม่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่สิ้นอายุโครงการและมีคณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขารับรองรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น

เงินสมนาคุณสำหรับโครงการวิจัย แต่ละประเภทมีดังนี้

1. โครงการวิจัยประเภท ก เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 15,000 บาท
2. โครงการวิจัยประเภท ข เงินสมนาคุณในปีสุดท้ายโครงการละไม่เกิน 15,000 บาท
3. โครงการวิจัยประเภท ค เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 8,000 บาท

และตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534 เป็นต้นไป ในการพิจารณาเงินสมนาคุณ จะพิจารณาถึงคุณภาพของงานด้วย

2. เงินทุนอุดหนุนโครงการสิ่งประดิษฐ์

2.1 วัตถุประสงค์และลักษณะ ของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2528 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มีความสามารถในการคิดค้นหรือประดิษฐ์สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ในการใช้งาน หรือการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้างต่อไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1.1 โครงการสิ่งประดิษฐ์ฮาร์ดแวร์

2.1.2 โครงการสิ่งประดิษฐ์ประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software)

2.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนอุดหนุนโครงการสิ่งประดิษฐ์จะเปิดรับสมัครปีละ 2 ครั้ง ไม่มีกำหนดการสมัครที่แน่นอน ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำ ข้าราชการประจำ ลูกจ้างประจำ หรือนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีอาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาผู้รับผิดชอบโครงการโดยวิทยานิพนธ์นั้นต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตศึกษาของคณะก่อน ซึ่งสิ่งประดิษฐ์ที่เสนอขอทุนสนับสนุนควรมีหลักฐานทางทฤษฎีเป็นพื้นฐาน มีเทคโนโลยีที่เป็นที่รู้แน่ชัดแล้ว และมีความเป็นไปได้สูง โดยสิ่งประดิษฐ์นั้นจะต้องมีลักษณะตรงตามที่คณะกรรมการสิ่งประดิษฐ์กำหนด และโครงการสิ่งประดิษฐ์นี้ต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 - 2 ปี

2.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยต้องมาทำสัญญาภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน (ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534 เป็นต้นไป จะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 2 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน) สำหรับโครงการสิ่งประดิษฐ์ประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เมื่อผู้วิจัยมาทำสัญญาแล้ว คณะกรรมการสิ่งประดิษฐ์ทำหน้าที่เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย โครงการละ 2 ท่าน เพื่อให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย แล้วนำเสนอให้คณะกรรมการสิ่งประดิษฐ์พิจารณาต่อไป ส่วนโครงการสิ่งประดิษฐ์ฮาร์ดแวร์ คณะกรรมการสิ่งประดิษฐ์เป็นผู้ดูแลโครงการวิจัยนั่นเอง และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 4 เดือนจนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการรับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

2.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ และผู้วิจัยมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาเงินสมนาคุณ ถ้าผู้วิจัยส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน 6 เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นอายุโครงการ และมีคณะกรรมการจัดสรรและติดตามผลการวิจัยประจำสาขารับรองรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น ซึ่งคณะกรรมการสิ่งประดิษฐ์เป็นผู้พิจารณาจำนวนเงินสมนาคุณ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. โครงการตามความต้องการของผู้ประดิษฐ์
  - ระดับดีมาก เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 12,000 บาท
  - ระดับดี เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 8,000 บาท
2. โครงการตามท่อนกรรมการกำหนดหัวข้อ
  - ระดับดีมาก เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 50,000 บาท
  - ระดับดี เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 30,000 บาท
  - ระดับพอใช้ เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 10,000 บาท

3. เงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการ

3.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เป็นเงินทุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยที่แก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ ตามทิศทางการที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น ทุนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนการวิจัยในลักษณะ เสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งแบ่งการสนับสนุนออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

3.1.1 คณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัย คณะกรรมการชุดนี้จะเกิดขึ้นตามความจำเป็นที่เป็นปัญหาของประเทศ และยุติได้เมื่อหมดปัญหาที่กำหนดขึ้นไว้แต่ต้น หรือเปลี่ยนรูปแบบของการบริหารเป็นอย่างอื่น หรือเมื่อไม่สามารถทำงานต่อไปได้

3.1.2 หน่วยปฏิบัติการวิจัย เพื่อสร้างเสริมศักยภาพการวิจัยในเทคนิคเฉพาะต่าง ๆ โดยการรวมกลุ่มนักวิจัยที่มีความสามารถพิเศษในเทคนิคเฉพาะ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 อาศรมความคิด สนับสนุนงานวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อให้กลุ่มอาจารย์ที่สนใจศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาเดียวกัน หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกันมาก (สหสาขาวิชา) ได้รวมกลุ่มกันศึกษาเรื่องนั้น ๆ

3.1.4 โปรแกรมมหาวิทยาลัย เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญเป็นพิเศษด้วยเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญควรจะได้มีการสร้างความสามารถขึ้น และไม่อาจดำเนินการได้ภายในคณะหรือสถาบัน เพราะมีความสัมพันธ์กับหลายสาขาวิชา และมหาวิทยาลัยเห็นความจำเป็นต้องระดมคน ระดมความคิดและทรัพยากรให้สามารถเกิดผลได้ในเวลาอันควร

3.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

สำหรับคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัย หน่วยปฏิบัติการวิจัยและอาศรมความคิด เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ.2521 เปิดรับสมัครตลอดทั้งปี ผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัย จะมีคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัยเป็นผู้พิจารณาโครงการวิจัยเบื้องต้น แล้วเสนอให้กับคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยและงบประมาณอนุมัติ แต่สำหรับหน่วยปฏิบัติการวิจัย และอาศรมความคิด จะให้หัวหน้าภาควิชา รองคณบดีฝ่ายวิจัยและคณบดี พิจารณาโครงการวิจัยเบื้องต้นแล้วเสนอเข้ามาที่ฝ่ายวิจัยฯ ให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยและงบประมาณพิจารณาอนุมัติ และนำเสนอคณะกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 - 3 ปี

สำหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัย เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ.2533 เปิดรับสมัครตลอดทั้งปี ผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยต้องมีหัวหน้าโครงการและอาจารย์หรือนักวิจัยจากคณะและสถาบันที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง โดยมหาวิทยาลัยจะจัดเจ้าหน้าที่ธุรการและผู้ช่วยวิจัยในจำนวนที่เหมาะสมให้โครงการนั้นต้องมีเป้าหมายชัดเจน และในแต่ละกิจกรรมต้องมีการกำหนดในรายละเอียดเพียงพอแก่การติดตามและประเมินผลงาน ซึ่งกิจกรรมนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมวิจัย โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นอาจจะต้องเริ่มจากการสร้างความพร้อมทางด้านฐานข้อมูล การสำรวจเบื้องต้นและทรัพยากรบุคคล ฯลฯ ทั้งนี้ต้องมีกรรมการการวิจัยเป็นผู้อนุมัติก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยและแต่ละโครงการต้องมีกำหนดเวลาแน่นอน จะใช้งบประมาณผลประโยชน์ในการเริ่มต้นโปรแกรม และจะแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งทุนภายนอกเพื่อสนับสนุนการทำงานพร้อมกันไปด้วย

3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันที สำหรับคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัยจะเบิกเงินได้ไม่เกิน 1 ใน 2 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน แต่หน่วยปฏิบัติการวิจัยและอาศรมความคิดจะเบิกเงินได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน เมื่อผู้วิจัยมาทำสัญญาแล้ว คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการวิจัยและงบประมาณ ทาหน้าที่เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยร่วมกับคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการวิจัยและงบประมาณ และสำหรับคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 4 เดือน แต่หน่วยปฏิบัติการวิจัยและอาศรมความคิดจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 6 เดือน จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการวิจัยและงบประมาณ รับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยสามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

3.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อสิ้นอายุโครงการ สำหรับผู้วิจัยในคณะกรรมการปฏิบัติการกิจการวิจัยนั้นมีสิทธิได้รับการพิจารณาเงินสมนาคุณ ถ้าคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการวิจัยและงบประมาณรับรองรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น โดยจะได้รับเงินสมนาคุณโครงการละ 15,000 - 36,000 บาท

4. เงินทุนอุดหนุนโครงการเร่งด่วนและนาร่อง

4.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2530 แบ่งการสนับสนุนออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1.1 โครงการเร่งด่วน ซึ่งมีลักษณะโครงการดังนี้

1. โครงการที่ไม่สามารถขอการสนับสนุนจากแหล่งทุนที่มีอยู่โดยปกติ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา
2. โครงการที่หากไม่กระทำการวิจัยในขณะนั้นอาจเกิดผลเสียหายต่อองค์ความรู้ทางวิชาการที่ควรจะได้รับ
3. โครงการที่เสนอต้องเป็นหัวข้อเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันและมีความสำคัญเพียงพอที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องให้ความสนับสนุนเป็นพิเศษ

4.1.2 โครงการนำร่อง ซึ่งมีลักษณะโครงการดังนี้

1. โครงการที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาขึ้นมาก่อนที่จะนำไปเสนอขอทุนจากแหล่งอื่นจึงควรระบุชื่อของแหล่งทุน ข้อกำหนดของแหล่งทุน และระยะเวลาเสนอขอรับทุนนั้น ๆ มาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ
2. โครงการที่ต้องสามารถให้รายละเอียดของโครงการได้ครบถ้วน
3. โครงการที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพียงพอที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ

4.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

โครงการเร่งด่วนจะเปิดรับสมัครตลอดทั้งปี แต่ต้องมีเวลาเพื่อการศึกษาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอาจเป็นผู้ริเริ่ม แล้วมอบหมายให้ผู้ที่หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มอาจารย์ หรือนักวิจัยเป็นผู้เสนอโครงการได้ และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี โดยมีเกณฑ์การตัดสิน ดังนี้

1. โครงการวิจัยใดมีงบประมาณไม่เกิน 60,000 บาท ให้อยู่ในดุลพินิจของรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย หากจำเป็นก็อาจหาหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสายที่เกี่ยวข้อง
2. โครงการวิจัยใดมีงบประมาณเกิน 60,000 บาท ให้พิจารณาในคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยและงบประมาณ

โครงการนำร่องจะเปิดรับสมัครตลอดทั้งปี แต่ต้องมีเวลาเพื่อการศึกษาอย่างน้อย 4 สัปดาห์ ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอาจเป็นผู้ริเริ่ม แล้วมอบหมายให้ผู้ที่หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มอาจารย์หรือนักวิจัย เป็นผู้เสนอโครงการได้ โดยมีคณะกรรมการกลับกรองโครงการวิจัยและงบประมาณเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน เมื่อผู้วิจัยมาทำสัญญาแล้ว คณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยและงบประมาณทำหน้าที่เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย เพื่อให้คำ

ปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและ ประเมินผลโครงการวิจัยแต่ละ โครงการ คณะกรรมการติดตาม และ ประเมินผลโครงการวิจัยทำหน้าที่เสมือนตัวแทนของคณะกรรมการพิจารณาหลักนกรองโครงการวิจัยและงบประมาณ เพื่อติดตามและ ประเมินผลโครงการวิจัยแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาหลักนกรองโครงการวิจัยและงบประมาณพิจารณาต่อไป ถ้าเป็นโครงการเร่งด่วน ซึ่งมีระยะเวลาการดำเนินการไม่ยาวนานนัก ผู้วิจัยจึงต้องส่งรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรมายังฝ่ายวิจัยฯ ภายใน 1 เดือนหลังจากเริ่มโครงการ และส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 4 เดือนหลังจากส่งรายงานผลการปฏิบัติการ จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ และถ้าเป็นโครงการนาร่องผู้วิจัยต้องส่งรายงานความก้าวหน้าเมื่อทำงานไปได้ครึ่งหนึ่งของระยะเวลาโครงการ เมื่อคณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลโครงการวิจัยรับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

4.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

สำหรับโครงการเร่งด่วนผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นอายุโครงการ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยต้องการให้มีการเผยแพร่ผลงานนี้ในลักษณะที่เหมาะสม โดยให้ลงพิมพ์ในวารสารวิชาการ เสนอในที่ประชุมวิชาการ เสนอในการสัมมนา และอื่น ๆ

สำหรับโครงการนาร่อง ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นอายุโครงการ และคณะกรรมการหลักนกรองโครงการวิจัยและงบประมาณจะเสนอให้มหาวิทยาลัย แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิอ่านรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น และผู้วิจัยมีข้อผูกพันที่จะต้องรายงานให้ฝ่ายวิจัยฯ ทราบถึงผลของโครงการนาร่องนี้ ในการขอรับทุนระยะต่อไป จากแหล่งทุนอื่น

5. เงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

5.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ.2467 เพื่อสนับสนุนการศึกษาและวิจัยของอาจารย์ และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัยออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

5.1.1 ทุนการศึกษา ให้กับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับบัณฑิตศึกษา พิจารณาความจำเป็นของนิสิตร่วมกับความต้องการของภาควิชาหรือหลักสูตร สหสาขาวิชา ให้เงินสนับสนุนโครงการละ ไม่เกิน 10,000 บาท

5.1.2 ทุนสมทบเพื่อการศึกษาต่อต่างประเทศ ให้อาจารย์ที่ได้รับทุน ोंनेไปศึกษา ณ ต่างประเทศ และกลับมารับราชการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ การแพทย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้เงินสนับสนุนโครงการละ ไม่เกิน 20,000 บาท

5.1.3 ทุนวิจัย ให้อาจารย์และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีโครงการ ทาวิจัยอยู่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์ จะพิจารณาตามคุณค่า ของโครงการวิจัยและเป็นโครงการวิจัยที่ใช้เวลาไม่เกิน 1 ปี ให้เงินสนับสนุนโครงการละ ไม่เกิน 20,000 บาท

5.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสินใจ

เงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก จะ เปิดรับสมัครภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่สอนหรือศึกษาในวิชาวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์และได้ปฏิบัติงาน เป็นอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี- การศึกษา (สำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ยื่นใบสมัครผ่านบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมกับใบสมัครขอรับทุน อุดหนุนการวิจัยหรือค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย) และแต่ละโครงการต้องเสร็จ สมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

5.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้วผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาภายใน 1 เดือนนับตั้งแต ่วันประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 2 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน เมื่อผู้วิจัยมาทำสัญญาแล้วคณะกรรมการเงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระ บรมราชชนกทำหน้าที่เสนอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ วิจัย เพื่อให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยแต่ละโครงการ คณะ กรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ทำหน้าที่เสมือนตัวแทนของคณะกรรมการเงินทุน สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก แล้วนำเสนอให้คณะกรรมการ เงินทุนสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พิจารณาค่าไปและผู้วิจัย

จะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 6 เดือน จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยรับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

5.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

6. เงินทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2524 เพื่อส่งเสริม บุกเบิก แสวงหา ทะนุ-บำรุง และถ่ายทอดความรู้อันเนื่องด้วยอารยธรรมของชนชาวไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงการวิจัย และ/หรือ ปาฐกถาซึ่งมีโครงการที่ได้จัดทำไปแล้วดังนี้

1. การจัดปาฐกถาชุด "สิรินธร"
2. การจัดปาฐกถาชุด "ปรีชาญาณสยาม"
3. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการของอารยธรรมไทย หรือการวิจัย

เกี่ยวกับปัจจัย หรือปัญหาที่มีผลกระทบต่ออารยธรรมไทย

4. การวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical Research) ถึงภูมิปัญญา (Wisdom) หรือปรีชาญาณของนักปราชญ์ไทย

5. การพิมพ์หนังสือชุด "สิรินธร"

6. การประชุมทางวิชาการ

6.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะ เปิดรับสมัครตลอดทั้งปี ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการบริหารเงินทุนสมเด็จพระเทพฯ เป็นผู้กำหนดนโยบายการรับทุนต่าง ๆ และสมเด็จพระเทพฯ จะเสนอหัวข้อเรื่องที่ต้องการมา ยังคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยเงินกองทุนสมเด็จพระเทพฯ และคณะกรรมการดังกล่าว จะหาผู้ที่มาทำการวิจัย หรือจัดปาฐกถา และให้อาจารย์หรือนักวิจัยที่สนใจเสนอโครงการมา

ให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยเงินกองทุนสมเด็จพระเทพฯ พิจารณานุมัติทุน และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

6.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว จะเชิญอาจารย์หรือนักวิจัยมาทำสัญญา และจะเบิกเงินงวดแรกได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 4 เดือนจนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยเงินกองทุนสมเด็จพระเทพฯ รับรองรายงานความก้าวหน้านี้ ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

6.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ และคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยเงินกองทุนสมเด็จพระเทพฯ จะพิจารณาให้เงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 30,000 บาท และเสนอเงินสมนาคุณต่อคณะกรรมการบริหารเงินทุนสมเด็จพระเทพฯ พิจารณานุมัติ

เมื่อมีการเสนอผลงานวิจัยแล้วก็จะจัดปาฐกถา หรือปาฐก ต่อจากนั้นก็จัดพิมพ์เป็นหนังสือ ในการจัดพิมพ์เป็นหนังสือนั้น อาจจะนำผลงานวิจัยมาตีพิมพ์ หรือนำปาฐกถา มาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มโดยกำหนดมาตรฐานของหนังสือ และรายได้ทั้งหมดจะเก็บเข้าเงินกองทุนสมเด็จพระเทพฯ

7. เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

7.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2525 เพื่อแก้ปัญหาของประเทศและสนับสนุนการวิจัยขั้นพื้นฐานและประยุกต์เป็นเงินอุดหนุนประเภททั่วไป แต่ละคณะหรือสถาบันจะมีขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการจัดสรรทุนต่าง ๆ กัน โดยการเสนอโครงการวิจัยจะต้องทำล่วงหน้าถึงงบประมาณ 1 ปี

7.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดินจะเปิดรับสมัครปีละครั้ง ประมาณเดือนกรกฎาคมของทุกปี ผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยมีคณะกรรมการวิจัยของคณะ หรือคณะกรรมการบริหารสถาบันต่าง ๆ เป็นผู้พิจารณานุมัติโครงการวิจัย แล้วเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการวิจัย

ของมหาวิทยาลัยโดยพิจารณาความสำคัญของโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

7.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาที่คณะหรือสถาบันภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และจะเบิกเงินงวดแรกได้ทันทีไม่เกิน 1 ใน 2 ของเงินที่ได้รับการสนับสนุน และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 6 เดือนไปยังคณะกรรมการวิจัยของคณะหรือคณะกรรมการบริหารสถาบันต่าง ๆ จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการวิจัยของคณะหรือคณะกรรมการบริหารสถาบันต่าง ๆ รับรองรายงานความก้าวหน้าแล้ว ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

7.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ไปยังคณะกรรมการวิจัยของคณะหรือคณะกรรมการบริหารสถาบันต่าง ๆ เมื่อคณะกรรมการวิจัยของคณะหรือคณะกรรมการบริหารสถาบันรับรองรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น คณะกรรมการวิจัยของคณะหรือคณะกรรมการบริหารสถาบันจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ที่รับรองแล้วให้ฝ่ายวิจัยฯ 10 ชุด ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534 จะให้คณะกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยพิจารณาเงินสมนาคุณโครงการละไม่เกิน 15,000 บาท โดยจ่ายเงินกองทุนวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (8)

8. แหล่งทุนภายนอก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับเงินอุดหนุนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งจากภาคเอกชน และองค์การต่างประเทศมากมายดังนี้

8.1 โครงการมหาวิทยาลัย

8.1.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

โครงการมหาวิทยาลัย เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า โครงการอีสาน-เขียว เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2531 เพื่อพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. โครงการรวมของมหาวิทยาลัย จะเริ่มโครงการในปี พ.ศ. 2534

2. โครงการอิสระ ของอาจารย์หรือนักวิจัย

8.1.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสินใจ

โครงการมหาวิทยาลัยนี้ไม่มีกำหนดการรับสมัครที่แน่นอน ให้เงินสนับสนุนโครงการละ 200,000 - 300,000 บาท ผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และส่งโครงการผ่านมาทางฝ่ายวิจัย โดยมีศูนย์อำนวยการช่วยเหลือประชาชนตามพระราชดำริ (ศสร.) เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ แล้วส่งผลการพิจารณาอนุมัติมายังฝ่ายวิจัยฯ แล้วฝ่ายวิจัยฯ จะทำหน้าที่แจ้งให้กับผู้วิจัยทราบ

8.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาที่ฝ่ายวิจัยฯ ภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และฝ่ายวิจัยฯ จะส่งสัญญาทั้งหมดกลับไป ศสร. อีก 2 - 3 เดือนต่อมา ศสร. จะส่งเงินงวดแรกของโครงการวิจัยทั้งหมดมายังฝ่ายวิจัยฯ และฝ่ายวิจัยฯ จะแจ้งให้คณะและสถาบันมารับเงินทั้งหมด แล้วคณะและสถาบันจะจัดการแบ่งเงินให้กับผู้วิจัยเอง และผู้วิจัยต้องส่งรายงานความก้าวหน้ามายังฝ่ายวิจัยฯ ทุก 4 เดือนจนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ และฝ่ายวิจัยฯ ส่งรายงานความก้าวหน้าทั้งหมดกลับไป ศสร. อีก 2 - 3 เดือนต่อมา ศสร. จะส่งเงินงวดของโครงการวิจัยทั้งหมดมายังฝ่ายวิจัยฯ และฝ่ายวิจัยฯ จะแจ้งให้คณะและสถาบันมารับเงินทั้งหมด

8.1.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

8.2 เงินทุนวิจัยมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย (Toray Science Foundation)

8.2.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2528 เป็นโครงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติที่สร้างสรรค์ (creative basic natural science research project) โดยยึดถือกระบวนการ วิธีการและการสร้างความรู้ใหม่เป็นหลัก

8.2.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนวิจัยมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย จะเปิดรับสมัครปีละครั้ง ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้เงินสนับสนุนโครงการละ 300,000 - 500,000 บาท ผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติที่ได้ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์หรือนักวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และส่งโครงการผ่านมาทางฝ่ายวิจัยฯ โดยมีคณะกรรมการจัดสรรทุน

วิจัยของมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทยเป็นหลักคือ ขอบข่ายธรรมชาติของงานวิจัย และศักยภาพของผู้วิจัย แล้วผ่านผู้วิจัย จัดส่งผลการพิจารณาอนุมัติทุนไปที่กับมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย และแจ้งผู้วิจัยทราบ และแต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

8.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้วผู้วิจัยจะต้องมาทำสัญญาที่ฝ่ายวิจัยฯ ภายใน 1 เดือนนับตั้งแต่วันประกาศให้ทุน และฝ่ายวิจัยฯ จะส่งสัญญาทั้งหมดกลับไปมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย ต่อมามูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทย จะนำเงินงวดแรกของโครงการวิจัยทั้งหมดเข้าบัญชี "Toray Science Foundation International Research Grant Account of Chulalongkorn University" และโทรศัพท์แจ้งมายังฝ่ายวิจัยฯ ฝ่ายวิจัยฯ จะเบิกเงินทั้งหมดออกมาให้กับคณะและสถาบันต่าง ๆ แล้วคณะและสถาบันจะจัดการแบ่งเงินให้กับผู้วิจัยเอง และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้าทุก 6 เดือนจนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ เมื่อคณะกรรมการจัดสรรทุนวิจัยของมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์ไทยรับรองรายงานความก้าวหน้านั้น ผู้วิจัยก็สามารถเบิกเงินงวดต่อไปได้

8.2.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ ภายใน 3 เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นอายุโครงการ

8.3 เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากกระทรวงวิทยาศาสตร์

8.3.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากกระทรวงวิทยาศาสตร์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. เงินทุนอุดหนุนศูนย์พันธุศาสตร์วิสากรรม
2. เงินทุนอุดหนุนศูนย์เทคโนโลยีโลหะ
3. เงินทุนอุดหนุนศูนย์เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์

8.3.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

กระทรวงวิทยาศาสตร์จะ เปิดรับสมัครปีละครั้ง ซึ่งผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สมัครจะต้องเสนอโครงการไปยังกระทรวงวิทยาศาสตร์โดยตรง

8.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้รับอนุมัติทุนแล้ว ผู้วิจัยจะส่งสัญญาการรับทุนมาให้ฝ่ายวิจัยฯ เพื่อให้ขออธิการบดี และรองอธิการบดีลงนามในสัญญา แล้วฝ่ายวิจัยฯ จะจัดส่งสัญญานั้นไปยังกระทรวงวิทยาศาสตร์ ต่อมากระทรวงวิทยาศาสตร์จะส่งสัญญาการรับทุนมาให้ฝ่ายวิจัยฯ 1 ชุด และแจ้งมายังฝ่ายวิจัยฯ ให้เบิกเงินทั้งหมดได้ ฝ่ายวิจัยฯ จะจัดการเบิกเงินที่ได้รับทั้งหมดส่งไปยังคณะและสถาบันต่าง ๆ ตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ แล้วคณะและสถาบันจะจัดการแบ่งเงินให้กับผู้วิจัยเอง เป็นอันสิ้นสุดโครงการ

8.4 เงินทุนอุดหนุนโครงการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

8.4.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2530 โดยแบ่งเงินได้ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เงินกู้ยืมมาจากต่างประเทศ แต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 - 5 ปี
2. เงินงบประมาณแผ่นดิน (RTG) ใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุ ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

8.4.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปิดรับสมัครปีละครั้ง ผู้สมัครต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้สมัครจะต้องเสนอโครงการไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยตรง

8.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจะส่งสัญญาการรับทุนมาให้ฝ่ายวิจัยฯ เพื่อให้ขออธิการบดี และรองอธิการบดีลงนามในสัญญา แล้วฝ่ายวิจัยฯ จะจัดส่งสัญญานั้นไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะส่งสัญญาการรับทุนกลับมาให้ฝ่ายวิจัยฯ 1 ชุด

สำหรับเงินกู้ยืมมาจากต่างประเทศ ทุก 3 เดือนผู้วิจัยจะส่งแบบฟอร์มขอเบิกเงินงวดมาให้ฝ่ายวิจัยฯ จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ ฝ่ายวิจัยฯ ก็จะส่งแบบฟอร์ม

ขอเบิกเงินงวดไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แต่สำหรับเงินงบประมาณแผ่นดิน จะเบิกเมื่อมีใบเสร็จเกิดขึ้น โดยนำสำเนาใบเสร็จมาขอเบิกเงินงบประมาณแผ่นดิน และผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานความก้าวหน้า ไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุก 6 เดือน จนกว่าจะสิ้นอายุโครงการ

8.4.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

8.5 เงินทุนบริษัทไทยวา จำกัด (เงินทุนไทยวาเพื่อพัฒนาคุณภาพอาหาร)

8.5.1 วัตถุประสงค์และลักษณะของทุน

เริ่มโครงการเมื่อปี พ.ศ.2528 เพื่อหาดอกผลเป็นทุนสำหรับใช้จ่ายเพื่อพัฒนาและวิจัยด้านเทคโนโลยีอาหาร และการวิจัยทางด้านการเพิ่มคุณค่าผลผลิตทางการเกษตร ให้ทุนแก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ประจำและข้าราชการประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำวิจัยด้านเทคโนโลยีทางแป้ง (Starch Technology) ซึ่งในปัจจุบันนี้ ฝ่ายวิจัยฯ ได้มอบหมายให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอขอรับทุนวิจัยของนิสิต โดยมีผู้แทนจากฝ่ายวิจัยฯ เข้าร่วมพิจารณาอยู่ด้วย

8.5.2 ขั้นตอนการสมัครและการตัดสิน

เงินทุนบริษัทไทยวา จำกัด จะเปิดรับสมัครปีละครั้ง ประมาณเดือนมิถุนายนของทุกปี ซึ่งผู้สมัครจะต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการบริหารเงินทุนบริษัทไทยวา จำกัด เป็นผู้พิจารณาอนุมัติทุน แต่ละโครงการต้องเสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลา 1 ปี

8.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อพิจารณาอนุมัติทุนแล้ว คณะกรรมการบริหารเงินทุนบริษัทไทยวา จำกัด เป็นผู้ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย และอาจเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประเมินผลงานด้วย

8.5.4 เมื่อสิ้นอายุโครงการ

ผู้วิจัยจะต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

การบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาการบริหารเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัย จากแหล่งทุนต่าง ๆ แล้วพบว่า สามารถรวบรวมหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการที่รับผิดชอบแหล่งทุนต่าง ๆ กำหนดเป้าหมายและแผนดำเนินการ โดยการสัมมนา
2. คณะกรรมการที่รับผิดชอบแหล่งทุนต่าง ๆ กำหนดหัวข้อโครงการ แนวทาง และหลักเกณฑ์ โดยการสัมมนา
3. ฝ่ายวิจัยฯ ประกาศให้ผู้สนใจเสนอโครงการวิจัย
4. อาจารย์หรือนักวิจัย ที่สนใจส่งใบเสนอโครงการวิจัย มายังฝ่ายวิจัยฯ
5. ฝ่ายวิจัยฯ รับใบสมัครและกำหนดเลขที่ประจำใบเสนอโครงการวิจัยนั้น ๆ
6. ประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบแหล่งทุนต่าง ๆ เพื่อพิจารณาสนับสนุนทุนโดยพิจารณาถึงหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้
  - 6.1 เกณฑ์การตัดสิน
  - 6.2 การอภิปรายโครงการ
  - 6.3 การปรับโครงการ
  - 6.4 การปรับงบประมาณ
  - 6.5 การกำหนดเวลา
7. แจ้งผลการพิจารณาอนุมัติทุนให้ อาจารย์หรือนักวิจัย ทราบ
8. อาจารย์หรือนักวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนโครงการวิจัย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ผู้วิจัย") มาทำสัญญาการรับทุนวิจัย พร้อมทั้ง เบิกเงินงวดแรกและกำหนดรหัสประจำโครงการวิจัยนั้น ๆ
9. เมื่อผู้วิจัยมาลงนามในสัญญาแล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย แต่ละโครงการไม่น้อยกว่าโครงการละ 2 ท่าน แต่ไม่เกิน 5 ท่าน ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยนี้อาจจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยได้

10. เมื่อครบกำหนดเวลาผู้วิจัยส่งรายงานความก้าวหน้า และฝ่ายวิจัยฯ บันทึกวันที่ที่ได้รับรายงานความก้าวหน้า

11. ฝ่ายวิจัยฯ ส่งรายงานความก้าวหน้านั้น ๆ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย และฝ่ายวิจัยฯ บันทึกวันที่ที่ส่งรายงานความก้าวหน้าให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยเพื่อใช้ในการตรวจสอบว่า ได้ส่งรายงานความก้าวหน้าให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยแล้ว

12. เมื่อกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ส่งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้ากลับมายังฝ่ายวิจัยฯ แล้วฝ่ายวิจัยฯ จะต้องเบิกเงินค่าตอบแทนการอ่านรายงานความก้าวหน้าให้กับกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย โดยการพิจารณารายงานความก้าวหน้านั้นจะคำนึงถึงหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

12.1 เอกสารรายงานความก้าวหน้า

12.2 การเสนอผลงานในที่ประชุม

12.3 การรายงานด้วยวาจา

12.4 การเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการ

13. เมื่อกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ส่งผลการพิจารณารายงานความก้าวหน้ากลับมายังฝ่ายวิจัยฯ ครบแล้ว ฝ่ายวิจัยฯ จะต้องเบิกเงินงวดให้กับผู้วิจัย

14. ผู้วิจัยส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อสิ้นอายุโครงการ ฝ่ายวิจัยฯ บันทึกวันที่ที่ได้รับรายงานฉบับสมบูรณ์

15. ฝ่ายวิจัยฯ ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์นั้น ๆ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย และฝ่ายวิจัยฯ บันทึกวันที่ที่ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยเพื่อใช้ในการตรวจสอบว่า ได้ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยแล้ว

16. เมื่อกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ส่งผลการพิจารณารายงานฉบับสมบูรณ์กลับมายังฝ่ายวิจัยฯ แล้วฝ่ายวิจัยฯ จะต้องเบิกเงินค่าตอบแทนการอ่านรายงานฉบับสมบูรณ์ให้กับกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย โดยการพิจารณารายงานความก้าวหน้านั้นจะคำนึงถึงหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

16.1 คุณภาพของโครงการ

16.2 การเผยแพร่

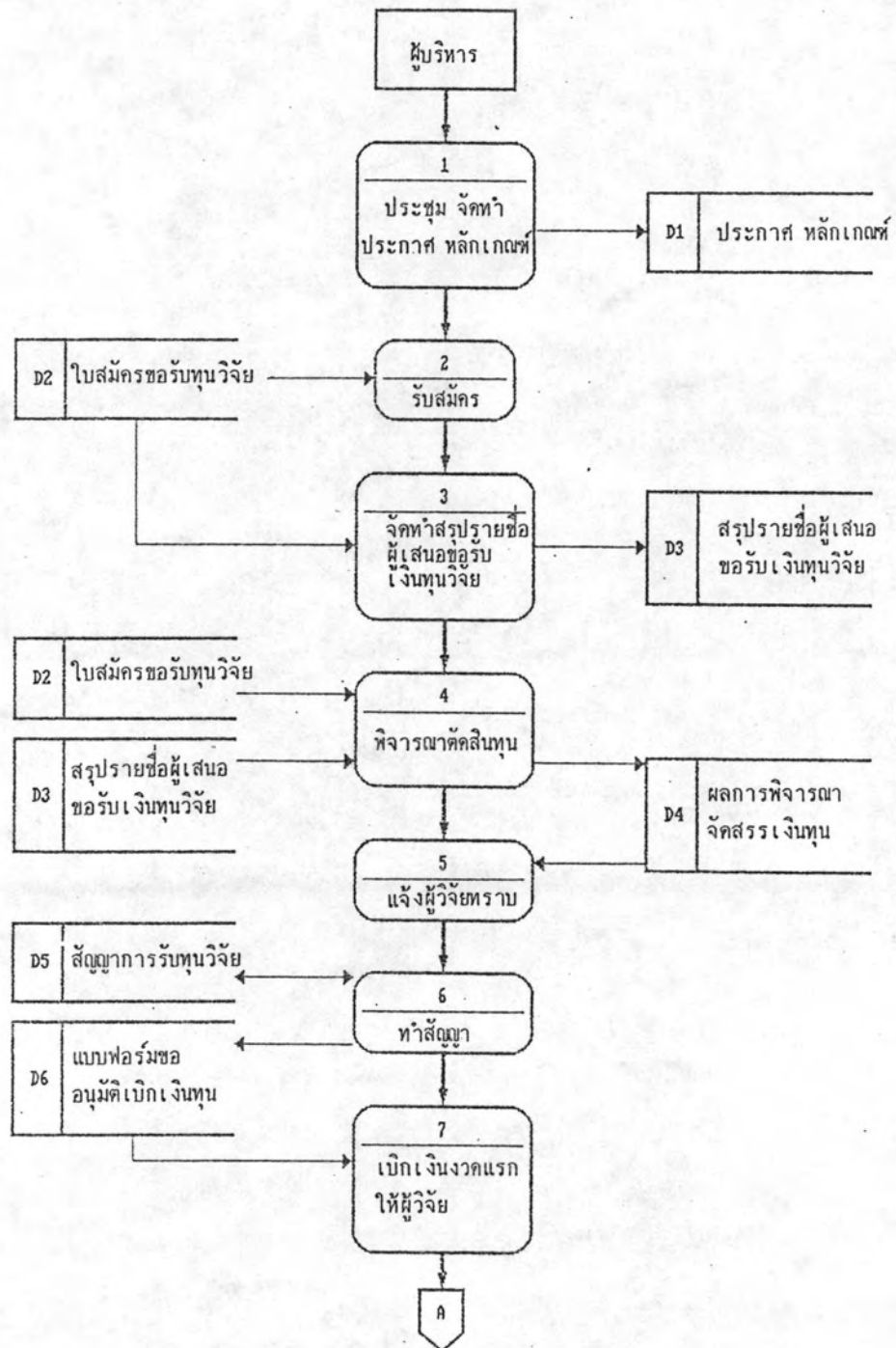
16.3 การใช้ประโยชน์

16.4 การเสนอผลงานต่อที่ประชุม

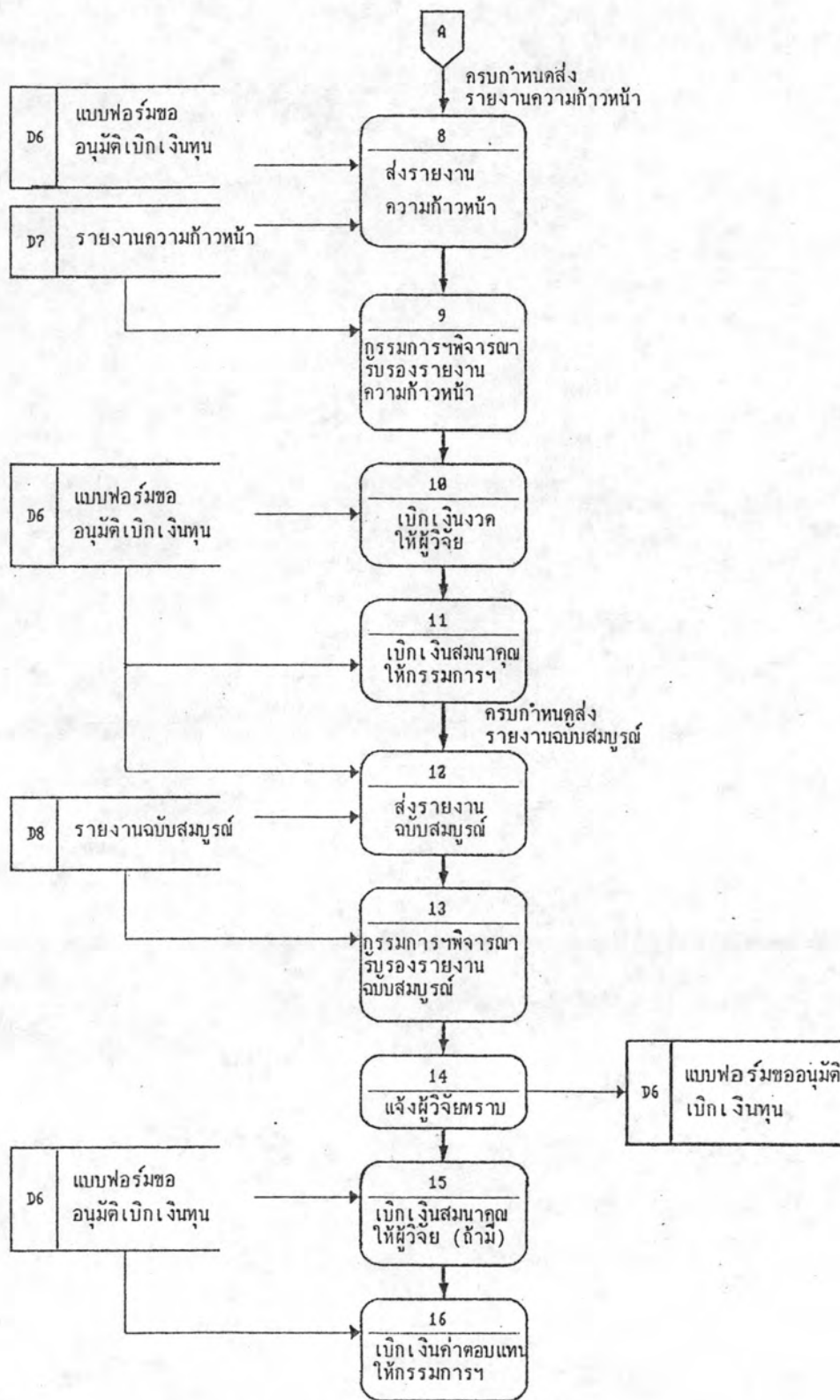
17. เมื่อกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ส่งผลการพิจารณารายงานฉบับสมบูรณ์กลับมายังฝ่ายวิจัยฯ ครบแล้ว ฝ่ายวิจัยฯ ต้องเบิกเงินงวดสุดท้ายให้กับผู้วิจัย
18. ถ้ามีการพิจารณาเงินสมนาคุณ จะเชิญประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบแหล่งทุนต่าง ๆ เพื่อพิจารณาเงินสมนาคุณ
19. ฝ่ายวิจัยฯ เบิกเงินสมนาคุณให้กับผู้วิจัย เป็นอันสิ้นสุดโครงการ
20. เมื่อโครงการวิจัยใดได้รับรางวัลดี รางวัลดีเด่น หรือมีการเผยแพร่ในวารสารใดก็จะทำการบันทึกไว้ด้วย

จากหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยดังกล่าว สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ต่อ)

ปัญหาของระบบการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาข้อมูลและการดำเนินงานบริหารเงินทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยแล้วพบว่า มีปัญหาต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยหรือผู้ใช้ข้อมูลไม่สามารถติดตามความคืบหน้าของขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการวิจัยได้ในทันทีทันใด เนื่องจากต้องทำการรื้อค้นเอกสารต่าง ๆ อีกทั้งปริมาณงานมีมาก ทำให้เกิดความล่าช้า และไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน
2. ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูล และการให้บริการข่าวสารให้อยู่ในรูปแบบประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการพิจารณา
3. ทางฝ่ายวิจัยฯ ยังไม่มีความพร้อมในการจัดเตรียมบุคลากรระดับปฏิบัติการ เช่น แหล่งทุนเงินทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ประจำ แต่สำหรับแหล่งทุนอื่น ๆ ยังไม่มี
4. การดำเนินงานในด้านการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัยฯ มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในด้านการพิมพ์เอกสาร และการออกรายงานเท่านั้น

ระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระบบสารสนเทศของการบริหารเงินทุนวิจัยของฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะได้รับข้อมูลมาจากขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์หรือนักวิจัยส่งใบเสนอโครงการวิจัย
2. ผลการพิจารณาอนุมัติทุนวิจัย
3. อาจารย์หรือนักวิจัยลงนามในสัญญาการรับทุนวิจัย
4. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ให้กับโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติทุนวิจัย
5. การส่งรายงานความก้าวหน้า
  - 5.1 ผู้วิจัยส่งรายงานความก้าวหน้าให้ฝ่ายวิจัยฯ
  - 5.2 ฝ่ายวิจัยฯ ส่งรายงานความก้าวหน้าให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย

5.3 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยส่งผลการพิจารณา รายงานความก้าวหน้าให้ฝ่ายวิจัยฯ

5.4 ฝ่ายวิจัยฯ ทำบันทึกเบิกเงินงวดให้ผู้วิจัย และ เบิกเงินค่าตอบแทนให้ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย

5.5 กองคลังอนุมัติให้เบิกเงินได้

6. การส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

6.1 ผู้วิจัยส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้ฝ่ายวิจัยฯ

6.2 ฝ่ายวิจัยฯ ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย

6.3 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยส่งผลการพิจารณา รายงานฉบับสมบูรณ์ให้ฝ่ายวิจัยฯ

6.4 ฝ่ายวิจัยฯ ทำบันทึกเบิกเงินสมนาคุณให้ผู้วิจัย และ เบิกเงินค่าตอบแทน ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย

6.5 กองคลังอนุมัติให้เบิกเงินได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงการเก็บข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์นี้ โดยได้ศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ศูนย์ข้อเสนอเทศการวิจัย ฝ่ายประมวลผลข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เนื่องจากหน่วยงานราชการ สถาบันวิชาการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ได้ดำเนินการวิจัยและมีผลงานวิจัยอยู่เป็นจำนวนมาก และผลงานวิจัยเหล่านั้นมีจำนวนมากไม่น้อยที่มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการศึกษาค้นคว้า และนำมาประกอบการพิจารณาและกำหนดนโยบายพัฒนาประเทศ จึงได้ก่อตั้งกองทะเบียนการวิจัยขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 และในปี พ.ศ. 2533 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์ข้อเสนอเทศการวิจัย ศูนย์ข้อเสนอเทศการวิจัยนี้เป็นหน่วยงานกลางที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผลงานวิจัยของประเทศทั้งหมด ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยได้ส่งจดหมายเวียนไปยัง

กระทรวงทบวงกรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ให้รวบรวมรายงานผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้วทุกเรื่องส่งให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นประวัติต่อไป

ซึ่งในขั้นต้นนี้ยังไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ในหน่วยงาน ทางศูนย์ข้อเสนอโครงการวิจัยจึงรวบรวมรายงานผลการวิจัยส่งไปยังสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสถิติแห่งชาติจะบันทึกข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ลงบนแถบบันทึก (tape) และส่งแถบบันทึกนั้นมายังศูนย์ข้อเสนอโครงการวิจัย ซึ่งทำให้มีการเก็บข้อมูลลงบนแถบบันทึกเท่านั้นไม่มีการนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้งานแต่อย่างใด เพราะทางศูนย์ข้อเสนอโครงการวิจัยไม่มีอุปกรณ์ใด ๆ ที่จะนำข้อมูลนั้นมาใช้งานได้ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2523 จึงได้จัดทำหนังสือทำเนียบผลงานวิจัย ซึ่งจัดเก็บผลการวิจัยทั้งหมด แต่ละโครงการจะเก็บข้อมูลที่ประกอบด้วย ชื่อผู้วิจัย สถาบันเจ้าของโครงการ แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย วิธีวิจัยและสถานที่ทำการวิจัย ระยะเวลาเริ่มต้นและเสร็จสิ้นการวิจัย ประเภทเอกสาร และปีที่พิมพ์ผลการวิจัยนั้น ๆ โดยในขั้นต้นนี้ได้แบ่งโครงการวิจัยออกเป็น 10 สาขา ดังนี้

1. วิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์
2. วิทยาศาสตร์การแพทย์
3. วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัชกรรม
4. เกษตรศาสตร์และชีววิทยา
5. วิศวกรรมและอุตสาหกรรมวิจัย
6. ปรัชญาและการศึกษา
7. นิติศาสตร์
8. รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
9. เศรษฐศาสตร์
10. สังคมวิทยา

การแบ่งสาขาในลักษณะนี้มีปัญหาคือมีผู้ที่วิจัยในสาขาการศึกษามากมาย ภายหลังจึงแยกสาขาการศึกษาออกมาเป็นอีกสาขาหนึ่ง และเมื่อต้องการรายละเอียดของโครงการวิจัยใดก็สามารถไปค้นได้ที่กองอำนวยการเอกสารและห้องสมุด ซึ่งใช้บัตรรายการทำให้เสียเวลาในการค้นหามาก ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 จึงได้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเก็บข้อมูลเป็นเครื่อง UNISYS รุ่น 5000/30 ซึ่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ระดับเล็กมากขั้นยอด (Supermicrocomputer) มีความเร็ว 16.7 เมกะเฮิรตซ์ แรม (RAM) 8 เมกะไบต์ หน่วยความจำแคช (Cache memory) 8 กิโลไบต์ จานบันทึกแบบแข็ง (Hard disk) 820

เมกะไบต์ มีหน่วยขับแถบบันทึก (Tape drive) ความจุ 45 เมกะไบต์ ใช้ UNIX เป็นระบบปฏิบัติการ และสามารถต่อกับเครื่องปลายทาง (Terminal) ได้ไม่เกิน 16 เครื่อง ซึ่งขณะนี้ต่อกับเครื่องปลายทางอยู่ 10 เครื่อง โดยต่ออยู่ภายในศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย 4 เครื่อง และต่อไปยังสำนักงานเลขานุการกรม กองโครงการและประสานงานวิจัย กองนโยบายและวางแผนการวิจัย กองแปลและวิเทศสัมพันธ์ กองวิเคราะห์โครงการและประเมินผล และกองส่งเสริมการวิจัยแห่งชาติ 1 เครื่อง โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (Personal Computer) เป็นเครื่องปลายทางทั้งหมด

เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อหน่วยงานที่ทำวิจัย ประเภทของการวิจัย ลักษณะการวิจัย ขอบประมาณการวิจัย ประเภทของเอกสารเป็น เรื่องเกี่ยวกับหน่วยงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์หรือสิ่งพิมพ์ที่เป็นวารสาร และนำข้อมูลที่ได้ขึ้นมาออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ ในขั้นต้นมีแฟ้มข้อมูลหลัก 3 แฟ้มข้อมูลคือ แฟ้มข้อมูลผลการวิจัยและวิทยานิพนธ์ แฟ้มข้อมูลนักวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ และแฟ้มข้อมูลสถาบันวิจัยในประเทศไทย และพัฒนาการจัดการกับข้อมูลโดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูล UNIFY ซึ่ง UNIFY มีชุดคำสั่งอรรถประโยชน์ที่ใช้อำนวยความสะดวกในการสอบถามข้อมูลและพิมพ์รายงาน และในบางครั้งต้องใช้ภาษาซี (C) ช่วยในการพัฒนาโปรแกรมบางส่วนเพิ่มเติม แต่ UNIFY ทำงานล่าช้าไม่สะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร เพราะมีรายการเลือก (menu) มากมาย ดังนั้นในปลายปี พ.ศ.2533 จึงได้จัดหาระบบจัดการฐานข้อมูลใหม่ชื่อ ACCELL ซึ่งทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ UNIX เช่นเดียวกัน ทำให้ได้ระบบจัดการฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นมาใช้งาน และมีการสำรองข้อมูล (backup) ทุก 3 วัน

ศูนย์ข้อสนเทศการวิจัยนี้ให้บริการกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ หน่วยงานราชการและบุคคลทั่วไป ทำให้มีประโยชน์กับทางราชการมาก ในด้านการนำข้อมูลจากผลงานวิจัยที่มีอยู่ไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนและกำหนดนโยบายพัฒนาประเทศ การควบคุมและประสานงานวิจัย การจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย ตลอดจนป้องกันการวิจัยซ้ำซ้อนในเรื่องเดียวกัน โดยการให้บริการนั้นอาจจะให้ในรูปแบบของรายงานหรือให้เรียกดูข้อมูลทางจอภาพได้ นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลที่บันทึกลงในแผ่นบันทึก (diskette) ในรูปของการประมวลผลคำ (word processing) หรือฐานข้อมูลก็ได้ แต่การให้บริการในลักษณะนี้จะให้เฉพาะหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติเท่านั้น เพื่อความปลอดภัยของข้อมูล และในการทำงานมีการสรุปรายงานให้หน่วยงานต่าง ๆ คือ ทุกสิ้นเดือน

ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลและการให้บริการข้อมูลไปยัง เลขานุการ คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ทุก 4 เดือน ต้องรายงานไปยังคณะกรรมการงบประมาณซึ่งขึ้นตรงกับรัฐสภา และทุกสิ้นปีต้องทำสรุปให้คณะกรรมการงบประมาณ และคณะกรรมการคอมพิวเตอร์ของรัฐ ในปัจจุบันนี้มีปัญหาคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มีความเร็วช้าและเป็นเครื่องที่ค่อนข้างจะล้าหลัง และขาดบุคลากรพัฒนาและดูแลรักษาระบบ

2. ศูนย์สารสนเทศการงบประมาณ สำนักงบประมาณ

มีหน้าที่อนุมัติเงินประจำงวดให้กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ได้มีการออกแบบระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ และ เริ่มพัฒนาระบบจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ออรากเคิล (ORACLE Relational Database Management System) เมื่อปี พ.ศ.2530 โดยพัฒนาบนเครื่อง Prime รุ่น 9955-II ซึ่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ระดับเล็กขั้นยอด (Superminicomputer) และใช้ PRIMOS เป็นโปรแกรมควบคุมระบบ โดยใช้ในการจัดการเกี่ยวกับการอนุมัติเงินประจำงวด ระบบการโอนเงินในหน่วยงานราชการ เก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรและงบประมาณ แผ่นดินให้ผู้บริหารเรียกใช้ และพิมพ์รายงานสรุปเกี่ยวกับการอนุมัติเงินต่าง ๆ ทำให้ได้ระบบการจัดการกับข้อมูลที่รวดเร็ว และได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีโครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม เพื่อจัดทำเป็นระบบเครือข่าย (Network) และทำเป็นฐานข้อมูลแบบกระจาย (Distributed Database)

3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มีหน้าที่หลักคือวางแผนด้านการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ โดยจะรวบรวม ตรวจสอบและสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และการบริการอื่น ๆ จากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มาจัดพิมพ์รายงานประจำปี และทำสรุปงบประมาณแต่ละหน่วยงานในคณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหาร ซึ่งได้มีการออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์โดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ออรากเคิล ตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 บนเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล IBM Compatible ที่มีหน่วยประมวลผลหมายเลข 80286 และมีแรม 2 เมกะไบต์ จานบันทึกแบบแข็ง ประมาณ 40 เมกะไบต์ และใช้ DOS เป็นโปรแกรมควบคุมระบบ